

Obrazložitev:

S spremembo odloka se v program dodajajo ukrepi, ki jih bo izvajal Eko sklad oz. MOP:

- Spodbude socialno šibkim za ukrepe v stavbah (Eko sklad)
(Sredstva so namenjena nepovratnim finančnim spodbudam socialno šibkim občanom za investicije v ukrepe večje energetske učinkovitosti eno- ali dvostanovanjskih stavb. Sofinancirajo se tiste naložbe v energetske prenove in izboljšanje energetskega stanja stavb, ki sicer nikoli ne bi bile energetsko obnovljene, ker socialno šibki občani sicer ne razpolagajo s sredstvi za lastno udeležbo v investiciji),
- Spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE (Eko sklad)
(Sredstva so namenjena nepovratnim finančnim spodbudam fizičnim osebam za rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stavb na območju Republike Slovenije. Sofinancirajo se vloge iz javnega poziva Eko sklada 99SUB-OB2, s čimer se bo omogočilo neprekinjeno dodeljevanje teh spodbud v prihodnjem letu, saj sicer razpoložljiva sredstva Eko sklada tega ne bi omogočala. Namen javnega poziva je povečanje rabe obnovljivih virov energije in večja energijska učinkovitost v stavbah ter zmanjšanje prekomerne onesnaženosti zraka z delci PM10 in s tem izboljšanje kakovosti zunanjega zraka),
- Spodbude za doseganje večje energijske učinkovitosti in stopnje samooskrbe na področju skoraj ni čenergijskih stavb (Eko sklad)
(Sredstva bodo namenjena spodbujanju naložb v gradnjo novih skoraj ničenergijskih stavb (sNES) preko Eko sklada. Trenutno so na voljo subvencije za sNES, dodatna sredstva pa bodo namenjena višjim spodbudam za nove kategorije; za sNES+ stavbe. Gre za spodbujanje trajnostne navezave na domače obnovljive vire v kombinaciji z visoko učinkovitimi sNES ter spodbujanjem čim višje stopnje samooskrbe) in
- Sofinanciranje LIFE projektov, ki imajo pozitivne učinke na blaženje in prilagajanje posledicam podnebnih sprememb (MOP)
(Projekti, ki jih sofinancira program LIFE, prispevajo k več ciljem na področju podnebnih sprememb in širše, zato se zagotovi sofinanciranje na razpisih Life programa izbranih projektov (ki imajo pozitivne učinke na blaženje in prilagajanje posledicam podnebnih sprememb) v letih 2020, 2021 in 2022 ter podnebnih projektov v prihodnjih letih v višini 20 % upravičenih stroškov projekta. Lahko se zagotovi finančna podpora projektom, ki se že izvajajo, vendar potrebujejo finančno podporo za nadaljevanje, vendar le za upravičene stroške, ki so nastali po dnevu podpisa pogodbe o sofinanciranju z Ministrstvom za okolje in prostor).

Poleg tega se s prerazporeditvijo sredstev znižuje realizacija ukrepom, na katerih ni aktivnosti, ali pa je realizacija bistveno nižja od predvidene, in povečuje obseg sredstev na ukrepih, kjer je interes večji od trenutno namenjenih sredstev. Ta ukrepa sta:

- Nakup novih vozil za izvajanje potniškega prometa in
 - Nepovratne finančne spodbude za naprave za samooskrbo z električno energijo,
- ki ju prav tako izvaja Eko sklad.

Na podlagi petega odstavka 183. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22) Vlada Republike Slovenije izdaja

ODLOK

o spremembah Odloka o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023

1. člen

V Odloku o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 49/22) se priloga spremeni tako, kot izhaja iz priloge, ki je sestavni del tega odloka.

KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-230/2022-
Ljubljana, dne
EVA 2022-2550-0086

Vlada Republike Slovenije
mag. Robert Golob
predsednik

Priloga

Spremembe in dopolnitve Programa porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023

Preglednica ukrepov in porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (v mio EUR)

Ukrep	2022	2023	Skupni znesek
Razogljičenje, emisije toplogrednih plinov, ukrepi na področju gozdarstva, kmetijstva in odpadkov			
Ukrepi za blaženje podnebnih sprememb in za prilagajanje nanje v gozdarstvu	1,405	1,595	3,000
Ukrepi za blaženje podnebnih sprememb in za prilagajanje nanje v kmetijstvu	2,610	4,610	7,220
Predelava odpadnega blata iz komunalnih in skupnih čistilnih naprav (monosežig)	0,500	0,000	0,500
Razogljičenje, emisije toplogrednih plinov, ukrepi v gospodarstvu			
Kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov	0,000	48,250	48,250
Subvencije za domače in tuje investicije v dejavnostih, pomembnih za prehod v nizkoogljično, krožno in podnebno odporno gospodarstvo	1,000	1,000	2,000
Razogljičenje, obnovljivi viri energije			
Izgradnja dela ureditev HE Mokrice	3,000	0,000	3,000
Izgradnja zaprtega reinjekcijskega sistema vrtin	0,626	1,443	2,069
Strokovne podlage za verigo HE na srednji Savi	0,412	0,188	0,600
Nepovratne finančne spodbude/pomoči za naprave za samooskrbo z električno energijo	1,000	19,000	20,000
Energetska učinkovitost, industrija			
Finančne spodbude za podjetja za naložbe v ukrepe energetske učinkovitosti	1,000	4,000	5,000
Energetska učinkovitost, stavbe			
Trajnostna gradnja z lesom	1,881	0,517	2,398
Trajnostna gradnja skoraj ničenergijskih stavb	6,000	16,720	22,720
Energetska sanacija stavb	0,000	2,000	2,000
Naložbe v večjo energijsko učinkovitost stavb	0,052	0,000	0,052
Zamenjava starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso ali s toplotnimi črpalkami	23,850	31,901	55,751
Ukrepi za zmanjšanje energetske revščine	0,088	0,102	0,190
Spodbude socialno šibkim za ukrepe v stavbah	0,000	24,000	24,000
Spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE	0,000	15,000	15,000
Spodbude za doseganje večje energijske učinkovitosti in stopnje samooskrbe na področju skoraj ničenergijskih stavb	0,000	3,000	3,000
Energetska učinkovitost, promet			
Finančne spodbude za podjetja za naložbe v trajnostno mobilnost	0,036	0,000	0,036
Nakup novih vozil za prevoz potnikov	0,600	3,000	3,600
Nakup novih vozil za izvajanje potniškega prometa	1,000	16,000	17,000
Spodbujanje okolju prijaznejšega prevoznitva v cestnem prometu	8,000	2,000	10,000
Spodbude za nakup električnih koles	0,000	2,000	2,000
Izgradnja kolesarske infrastrukture	2,601	0,023	2,624
Ureditev in izgradnja parkirišč za kolesa na železniških postajah	3,047	2,000	5,047
Izgradnja kolesarskih povezav v okviru Dogovora o razvoju regij	5,500	0,000	5,500
Spodbujanje trajnostne mobilnosti območij ohranjanja narave	0,958	0,700	1,658
Spodbujanje trajnostne mobilnosti območij ohranjanja narave – polnilne postaje	0,037	0,000	0,037

Spodbujanje izgradnje infrastrukture za alternativna goriva in nakupa vozil na alternativna goriva	1,224	7,000	8,224
Nakup električnega vlaka v Arboretumu Volčji potok	0,312	0,000	0,312
Nadgradnja železniških prog	25,136	2,000	27,136
Nadgradnja glavne železniške proge št. 20 Ljubljana Jesenice – d.m. na odseku Podnart–Lesce Bled	5,001	0,000	5,001
Spodbujanje železniškega tovornega prometa	4,300	10,700	15,000
Nakupi novih, okolju prijaznih komunalnih vozil	0,032	0,000	0,032
Nabava novih voznih sredstev železniškega potniškega prometa	0,000	36,000	36,000
Energetska učinkovitost, večsektorski ukrepi ter ozaveščanje in informiranje			
LIFE Podnebna pot 2050	0,035	0,000	0,035
LIFE IP CARE4CLIMATE	4,208	5,000	9,208
Sofinanciranje nevladnih organizacij	0,500	1,000	1,500
Sofinanciranje prireditev v podporo trajnostnemu razvoju	0,000	0,500	0,500
LIFE restart	0,111	0,111	0,222
Sofinanciranje LIFE projektov, ki imajo pozitivne učinke na blaženje in prilagajanje posledicam podnebnih sprememb	0,500	1,000	1,500
Raziskave, inovacije in konkurenčnost			
Tehnološke inovacije, razvoj in demonstracija na področju nizkoogljičnosti	1,100	1,000	2,100
Digitalna preobrazba prostora in okolja – eMOP	0,130	4,970	5,100
Zelena delovna mesta	2,041	0,850	2,891
Izvedba programov Celovitega strateškega projekta razogljičenja Slovenije prek prehoda v krožno gospodarstvo	1,000	1,300	2,300
Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju	1,711	1,037	2,748
LIFE BioTHOP	0,016	0,000	0,016
LIFE Turn to e-Circular	0,105	0,178	0,283
LIFE HIDAQUA	0,050	0,024	0,074
Prilagajanje			
Izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti	1,876	1,380	3,256
Sofinanciranje programov na področju naravnih nesreč	21,990	15,000	36,990
CRP V3-1903 Monitoring prenašalcev vektorskih bolezni	0,120	0,033	0,153
LIFE ViVACCAdapt	0,062	0,000	0,062
LIFE Amphicon	0,463	0,625	1,088
Mednarodna razvojna pomoč			
Mednarodni podnebni projekti	0,800	0,700	1,500
Vplačila v Zeleni podnebni sklad	0,000	1,000	1,000
Podpora izvajanju ukrepov, strateških in izvedbenih aktov ter zakonodaje			
Tehnična pomoč	3,200	2,000	5,200
Kritje administrativnih stroškov opravljanja nalog uradnega dražitelja pravic do emisije toplogrednih plinov	0,050	0,050	0,100
Kritje stroškov poslovanja Eko sklada	1,100	1,500	2,600
Solidarnostni dodatek za odpravo posledic energetske revščine (ZUOPVCE)	106,800	0,000	106,800
Skupaj predvidena izplačila (realizacija)	249,176	294,007	543,183
Ocena razpoložljivih sredstev v obdobju 2022–2023	555,214		
Ocena prilivov na podračun proračuna v obdobju 2022–2023	200,000	170,000	
Prenos (ocena prenosa) sredstev iz preteklega leta	185,214	136,038	
Ocena ostanka za prenos sredstev v naslednja leta	136,038	12,030	

2 Razogljičenje

2.1 Emisije toplogrednih plinov

2.1.1 Ukrepi na področju gozdarstva

2.1.1.1 Ukrepi za blaženje podnebnih sprememb in za prilagajanje nanje v gozdarstvu

Sredstva so namenjena izvedbi ukrepov za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v gozdarstvu.

Financirajo se priprava strokovnih podlag, izvedba tečajev, delavnic, predavanj, praktičnih prikazov in drugih dejavnosti prenosa znanja o tržnem potencialu lesa v Sloveniji, izvedba naložb v ukrepe za varstvo pred invazivnimi tujerodnimi vrstami v gozdovih, za prilagajanje drevesne sestave gozdov podnebnim spremembam in za zagotavljanje genetske pestrosti drevesnih vrst.

Upravičenci do porabe sredstev so izvajalci del, izbrani na podlagi javnih naročil, in izvajalci projektov, izbrani na podlagi javnih pozivov.

Ukrep izvaja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP) na podlagi sporazuma z Ministrstvom za okolje in prostor (v nadaljnjem besedilu: MOP).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. in 2. točke prvega odstavka 183. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22; v nadaljnjem besedilu: ZVO-2).

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi ocene uspešnosti prenosa znanja, izvedbe naložb v ukrepe za varstvo pred invazivnimi tujerodnimi vrstami v gozdovih, za prilagajanje drevesne sestave gozdov podnebnim spremembam in za izboljšanje genetske pestrosti drevesnih vrst.

2.1.2 Ukrepi na področju kmetijstva

2.1.2.1 Ukrepi za blaženje podnebnih sprememb in za prilagajanje nanje v kmetijstvu

Sredstva so namenjena izvedbi ukrepov za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v kmetijstvu.

Financirajo se izdelava študij, strokovnih podlag, delavnic, predavanj in tečajev, izvedba vzpostavitve sistema trajnostne rabe kmetijskih tal, izvedba spremljanja organske snovi in hranil v kmetijskih tleh, posodobitev in nadgradnja področnih kart za spremljanje lastnosti in stanja kmetijskih tal ter procesov na kmetiji, izvedba analiz toplogrednih plinov iz kmetijstva, izvedba neposrednih meritev emisij metana iz prebavil govedi, izobraževanje na področju zmanjšanja emisij toplogrednih plinov (v nadaljevanju: TGP) in obvladovanja vročinskega stresa pri kravah molznicah in določitev možnosti za zmanjševanja porabe energije na kmetiji s pozitivnim vplivom na prilagajanje podnebnim spremembam, analiza uporabe obnovljivih virov energije, toplote ali hladu v kmetijstvu, zagotovitev vodnih virov za namakanje z izgradnjo/obnovo večnamenskih akumulacij, izvedba ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti, izdelava ocene vpliva podnebnih sprememb v kmetijstvu in gozdarstvu na področju trajnostnega razvoja in določitev uporabe sodobnih tehnologij na področju prilagajanja podnebnim spremembam, spodbujanje in izvedba tečajev, delavnic in predavanj, izvedba aktivnosti za pospeševanje razvoja ekološkega kmetovanja in ozaveščanje o zmanjševanju izgub odpadne hrane vseh členov v verigi preskrbe s hrano o pomenu rabe lokalne hrane pri zmanjševanju količin odpadne hrane.

Ukrep izvaja MKGP na podlagi sporazuma z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. in 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi ocene uspešnosti izvedenih ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in izvedbe prenosa znanja ter izvedenih naložb.

2.1.3 Ukrepi na področju odpadkov

2.1.3.1 Predelava odpadnega blata iz komunalnih in skupnih čistilnih naprav (monosežig)

Sredstva so namenjena vzpostavitvi in nadgradnji podpornega okolja na področju ravnanja z odpadki, izgradnji manjkajoče infrastrukture za termično obdelavo blata (monosežig) ter ukrepom ozaveščanja in usposabljanja na področju krožnega gospodarstva, vključno s področjem preprečevanja nastajanja odpadkov, učinkovitejši rabi virov z upoštevanjem prednostnega reda hierarhije ravnanja z odpadki (recikliranje) ter ravnanja s

komunalnimi, industrijskimi in nevarnimi odpadki.

Financirajo se naložbena potreba Republike Slovenije v izgradnjo infrastrukture za obdelavo (recikliranje) odpadkov (blato iz komunalnih in skupnih čistilnih naprav; v nadaljnjem besedilu: BKČN), priprava študij, strokovnih podlag, prostorskih aktov, projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja (izdelava dokumentacije), izvedba javnih naročil in izgradnja naprave za monosežig (termično obdelavo) blata iz komunalnih in skupnih čistilnih naprav (odpadek št. 19 08 05) za poznejšo snovno predelavo (rekuperacijo) fosforja iz s fosforjem bogatega pepela ter priprava študij in izdelava dokumentacije za izgradnjo odlagališča (monoodlaganje) za dolgoročno odlaganje s fosforjem bogatega pepela iz naprav za monosežig BKČN.

Ukrep izvaja MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi ocene prispevka k zmanjšanju emisij TGP.

2.1.4 Ukrepi v gospodarstvu

2.1.4.1 Kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov

Sredstva so namenjena podpori učinkovite rabe električne energije.

Financira se nadomestilo za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij TGP.

Upravičenci do nadomestila za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij TGP so upravljavci naprav, ki so v sistemu trgovanja z emisijskimi pravicami v skladu z ZVO-2, ki proizvajajo proizvod iz sektorja ali delov sektorja znotraj sektorja, ki so izpostavljeni resničnemu tveganju premestitve emisij CO₂ iz Priloge I k Sporočilu Komisije Smernice za nekatere ukrepe državne pomoči v okviru sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov po letu 2021 (UL C št. 317 z dne 25. 9. 2020, str. 5) in ki pri proizvodnji proizvoda uporabljajo električno energijo.

V skladu s tretjim odstavkom 183. člena ZVO-2 bo Vlada RS določila način in pogoje dodelitve nadomestila za kritje posrednih stroškov v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev znotraj sektorja, izpostavljenih tveganju premestitve emisij CO₂. S predpisom bo določen tudi organ, ki bo izvajal ukrep.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 13. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi ocene zmanjšanja emisij TGP glede na porabo električne energije.

2.1.4.2 Subvencije za domače in tuje investicije v dejavnostih, pomembnih za prehod v nizkoogljivo, krožno in podnebno odporno gospodarstvo

Sredstva so namenjena krepitvi lesnopredelovalne verige za proizvodnjo izdelkov iz lesa z visoko dodano vrednostjo ter investicijam za spodbujane zelenega in digitalnega prehoda, vključno s spodbujanjem trajnostne mobilnosti.

Sofinancira se naložba v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva ter stroške izvedbe projekta, instrumentov in opreme (v obsegu in za obdobje uporabe v projektu), amortizacije za instrumente in opremo, stavb in zemljišča (v obsegu in za obdobje kot se uporabljajo za projekt), pogodbenih raziskav, znanja in patentov ter stroški svetovalnih in drugih ustreznih storitev, dodatni režijski stroški in drugi stroški poslovanja (nastali kot neposredna posledica projekta)

Upravičenci do sofinanciranja naložbe so investitorji, ki na podlagi javnega razpisa v skladu z Zakonom o spodbujanju investicij (Uradni list RS, št. 13/18, 204/21 in 29/22) ali Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16) na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo oziroma izvajalsko agencijo vložijo vlogo za dodelitev subvencije ter izpolnjujejo merila za sofinanciranje naložbe iz sredstev Sklada za podnebne spremembe, in sicer če se z naložbo izboljšuje energetska učinkovitost, zmanjšujejo emisije TGP, če ima investitor vzpostavljen sistem okoljskega odgovornega ravnanja in če je naložba pripravljena za izvedbo.

Ukrep izvaja Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: MGRT) oziroma izvajalska agencija v obliki javnega razpisa na podlagi sporazuma oziroma pogodbe z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1., 2., 3., 8 in 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi prikaza zmanjšanja porabe energije na enoto proizvedenega proizvoda in zmanjšanja emisij TGP iz zgorevanja fosilnih goriv.

2.2 Obnovljivi viri energije

2.2.1 Izgradnja dela ureditev HE Mokrice

Sredstva so namenjena izvedbi novih in nadomestnih sonaravnih in naravovarstvenih ukrepov v območju Natura 2000 v okviru izgradnje dela ureditve hidroelektrarne Mokrice (v nadaljnjem besedilu: HE Mokrice).

Financirajo se izgradnja nedeljive infrastrukture v obsegu gradnje akumulacijskega bazena, rekonstrukcija in izgradnja nasipov in brežin ter izvedba ureditve podslapja HE Mokrice, izgradnja ureditve vodne infrastrukture na pritokih bazena na območju Državnega prostorskega načrta za HE Mokrice (v nadaljnjem besedilu: DPN za HE Mokrice) in druge manjše ureditve na vodotokih, izgradnja ureditve vodne infrastrukture na zalednih območjih, ki jih je treba protipoplavno urediti, ter izvedba sanacije in odprave negativnih vplivov na obstoječo infrastrukturo (vodno, državno, lokalno, drugo infrastrukturno) na območju DPN za HE Mokrice, rekonstrukcija lokalne cestne infrastrukture za potrebe odprave vplivov izgradnje ureditev na območju HE Mokrice in za potrebe dostopov gradnje ureditev na obravnavanem območju, izvedba vseh sonaravnih ureditev in odprave negativnih posledic gradnje na okolje ter izvedba vseh potrebnih sonaravnih in naravovarstvenih ukrepov na obravnavanem območju.

Ukrep izvaja INFRA, izvajanje investicijske dejavnosti, d. o. o., (v nadaljnjem besedilu: INFRA) na podlagi pogodbe z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni glede na število izvedenih dejavnosti.

2.2.2 Izgradnja zaprtega reinjekcijskega sistema vrtin

Sredstva so namenjena spodbujanju učinkovite in okolju prijazne uporabe geotermalne energije.

Sofinancirajo se naložbe v izgradnjo zaprtega reinjekcijskega sistema vrtin, ki uporablja termalno in termomineralno vodo kot vir toplote za ogrevanje rastlinjakov, namenjenih za pridelavo, predelavo ali trženje kmetijskih proizvodov. Upravičeni stroški so stroški pripravljalnih del in površinskega sistema nad vrtino ter stroški vrtanje vrtine, potrebne cevne opreme in potrebne električne in ostale infrastrukture oziroma opreme, potrebne za izvedbo projekta.

Upravičenci do prejema nepovratne finančne spodbude, ki predstavlja državno pomoč, so nosilci kmetijskega gospodarstva iz 3. točke 3. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18).

Ukrep izvajata MKGP in Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) na podlagi sporazuma z MOP. Podlaga za financiranje izvajanja ukrepa je sedmi odstavek 112. člena Zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (Uradni list RS, št. 152/20 in 175/20 – ZIUOPDVE) v povezavi z Odlokom o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe 2020–2023 (Uradni list RS, št. 14/20).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi ocene prispevka k zmanjšanju emisij TGP (opustitev rabe fosilnih goriv za ogrevanje rastlinjakov, namenjenih kmetijski pridelavi hrane) in k povečanju deleža obnovljivih virov energije.

2.2.3 Strokovne podlage za verigo HE na srednji Savi

Ukrep je namenjen financiranju priprave strokovnih podlag za fazo prostorskega načrtovanja v združenem postopku načrtovanja in dovoljenja v skladu z zakonom, ki ureja prostor, na območju od Ježice do Suhadola, pri čemer se bodo sredstva Sklada za podnebne spremembe koristila tudi za načrtovanje sonaravnih in naravovarstvenih ureditev in ukrepov. Strokovne podlage se bodo uporabljale v fazi prostorskega načrtovanja v združenem postopku načrtovanja in dovoljevanja v skladu z zakonom, ki ureja prostor, za izgradnjo verige hidroelektrarn na Srednji Savi (HE Suhadol, HE Trbovlje, HE Renke), ki jih je treba zagotoviti s strani MOP ter so del dokumentacije, ki omogoča celovit pristop k pripravi in potrditvi DPN in s tem umeščanja hidroelektrarn v prostor.

Ukrep bodo izvajali MOP, DRSV in INFRA na podlagi pogodbe z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni glede na število izvedenih dejavnosti.

2.2.4 Nepovratne finančne spodbude za naprave za samooskrbo z električno energijo

Nepovratne finančne spodbude so namenjene naložbam namestitve naprav za individualno in skupnostno samooskrbo gospodinjskih odjemalcev ali malih poslovnih odjemalcev z električno energijo, ki električno energijo proizvajajo z izrabo sončne energije. Predlagani znesek bo predvidoma predstavljala sredstva za pokrivanje primanjkljajev vloge, prispele na javni poziv 93SUB-SO21 ter za nov javni poziv.

Upravičenci do prejema nepovratne finančne spodbude so gospodinjski odjemalci in pravne osebe (mali poslovni odjemalci električne energije, občine in druge osebe javnega prava, razen ministrstev).

Ukrep izvaja Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad) na podlagi pogodbe z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz Pravilnika o metodah za določanje prihrankov energije (Uradni list RS, št. 57/21, v nadaljnjem besedilu: pravilnik).

3 Energetska učinkovitost

3.1 Industrija

3.1.1 Finančne spodbude za podjetja za naložbe v ukrepe energetske učinkovitosti

Sredstva so namenjena izboljšanju energetske učinkovitosti v podjetjih.

Sofinancirata se izvedba ukrepov učinkovite rabe energije in ukrepov za povečanje rabe obnovljivih virov energije.

Upravičenci do prejema nepovratne finančne spodbude po pravilu pomoči de minimis so pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, ali s predpisom ali z aktom o ustanovitvi določene dejavnosti, ki so vpisani v poslovni register v Republiki Sloveniji, razen njihovih podružnic v tujini.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodologijo iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.2 Stavbe

3.2.1 Trajnostna gradnja z lesom

Sredstva so namenjena spodbujanju gradnje novih stavb splošnega družbenega pomena z visoko energijsko učinkovitostjo.

Sofinancira se nova gradnja skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena v lasti občin na območju Republike Slovenije z naslednjo enotno klasifikacijo objektov, opredeljeno v skladu s Tehnično smernico TSG-V-006: 2018 Razvrščanje objektov: 12610 Stavbe za kulturo in razvedrilo, 12620 Muzeji, arhivi in knjižnice, 12630 Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo, 12640 Stavbe za zdravstveno oskrbo in 12650 Stavbe za šport.

Upravičenci do sofinanciranja nove gradnje skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena so občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnega poziva 72SUB-sNESLS19 Nepovratne finančne spodbude za nove naložbe v gradnjo skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena (Uradni list RS, št. 39/19, 54/20 in 75/20).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.2.2 Trajnostna gradnja skoraj ničenergijskih stavb

Sredstva so namenjena spodbujanju naložb v gradnjo novih stavb z visoko energijsko učinkovitostjo ali celovito obnovo starejših stavb.

Sofinancirajo se naložbe v gradnjo ali nakup skoraj ničenergijskih novih stavb, naložbe v celovito obnovo starejših stavb in nakup stanovanj v novih ali obnovljenih skoraj ničenergijskih stavbah. Spodbude so namenjene tudi za naložbe v gradnjo skoraj ničenergijskih stavb javnega značaja, na primer stavb splošnega družbenega pomena (stavbe za kulturo in razvedrilo, muzeji, arhivi in knjižnice, stavbe za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo, stavbe za zdravstveno oskrbo, stavbe za šport ipd.), za gradnjo stavb za posebne družbene skupine (domovi za starejše osebe, dijaški, študentski in materinski domovi ipd.) in stavbe javne uprave (občine, krajevni uradi).

Upravičenci do porabe sredstev so občani, pravne osebe samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, ter občine, ki so investitorke v naložbo gradnje skoraj nič-energijske stavbe splošnega družbenega pomena, ki je v lasti občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.2.3 Energetska sanacija stavb

Sredstva so namenjena spodbujanju energetske prenove in izboljšanju energetskega stanja stavb ter varni odstranitvi vseh azbestnih materialov, prisotnih na kritinah stavb in znotraj stavb kot izolacijski materiali.

Sofinancirajo se predvsem tiste naložbe v energetske prenove in izboljšanje energetskega stanja stavb, ki vodijo v tako končno stanje, ki glede na izhodiščno bistveno zmanjša porabo energije, s tem pa se doseže zelo visoka energetska učinkovitost.

Upravičenci do sofinanciranja naložbe so posredni in neposredni proračunski uporabniki iz Registra proračunskih uporabnikov (<https://www.gov.si/teme/register-proracunskih-uporabnikov/>; v nadaljnjem besedilu: posredni in neposredni proračunski uporabniki), ki imajo sprejet proračun z vključeno postavko naložbe v energetske prenove oziroma izboljšanje energetskega stanja stavbe oziroma sprejet načrt razvojnih programov s finančno konstrukcijo za naložbo, ki je predmet sofinanciranja.

Ukrep izvajajo posredni in neposredni proračunski uporabniki na podlagi sporazuma z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 9. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb in m² obnov stavb.

3.2.4 Naložbe v večjo energijsko učinkovitost stavb

Sredstva so namenjena spodbujanju naložb v rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb.

Sofinancirata se vgradnja kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe v starejših stanovanjskih stavbah na območjih občin, ki imajo sprejet odlok o načrtu za kakovost zraka in kjer v skladu z občinskim aktom ali lokalnim energetskega konceptom ni določen drug prednostni način ogrevanja, ter izvedba drugih ukrepov pri obnovi starejših stanovanjskih stavb na območjih občin s sprejetim odlokom o načrtu za kakovost zraka.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude za vgradnjo kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe v starejših stanovanjskih stavbah so občani.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnega poziva 37SUB-OB16 Nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 18/16, 26/16, 29/17 in 56/17; v nadaljnjem besedilu: javni poziv 37SUB-OB16).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.2.5 Zamenjava starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso ali s toplotnimi črpalkami

Sredstva so namenjena spodbujanju naložb v rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb.

Sofinancira se zamenjava starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso ali z ogrevalnimi toplotnimi črpalkami za centralno ogrevanje stanovanjskih stavb. Financira se vzpostavitev in delovanje mobilnega demonstracijskega centra za kurjenje v malih kurilnih napravah ter ozaveščanje in izobraževanje uporabnikov naprav na lesno biomaso glede primerne goriva in pravilnega načina kurjenja.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude za naložbe v rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb so občani.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnega poziva 37SUB-OB16, javnega poziva 54SUB-OB17 Nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 56/17, 39/18, 57/18, 84/18, 30/19 in 36/19), javnega poziva 69SUB-SOCOB19 Nepovratne finančne spodbude socialno šibkim občanom za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso v stanovanjskih stavbah (Uradni list RS, št. 32/19, 108/20 in 51/2021), javnega poziva 74SUB-OB19 Nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 36/19, 108/2020 in 184/20), javnega poziva 86SUB-SOCOB21 Nepovratne finančne spodbude socialno šibkim občanom za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso v stanovanjskih stavbah (Uradni list RS, št. 51/21) ter pozivov, ki bodo nadomestili te pozive in MOP z izvedbo javnih naročil in javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.2.6 Ukrepi za zmanjšanje energetske revščine

Sredstva so namenjena zmanjševanju energetske revščine socialno ogroženih gospodinjstev.

Financira se izvedba programa zmanjševanja energetske revščine (v nadaljnjem besedilu: ZERO). Ukrepi za zmanjševanje energetske revščine so namenjeni vsem socialno šibkim občanom, upravičenim do redne denarne socialne pomoči ali do izredne denarne socialne pomoči ali do varstvenega dodatka. Občani se pri strokovnem delavcu na Centru za socialno delo z izpolnjenim letakom ZERO prijavijo na brezplačni obisk energetskega svetovalca na domu. Energetski svetovalec opravi energetski pregled stavbe in stanovalci pridobijo informacije o potrebnih spremembah za učinkovitejšo rabo energije. Financira se nakup paketa enostavnih naprav za zmanjšanje rabe energije in vode, in sicer LED-sijalke, reducirne mrežice (perlatorji), podaljški za električno energijo s stikalom za izklop, varčevalni nastavki za pipo in tuš, tesnila za okna, odsevne folije za radiatorje.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 9. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika.

3.2.7 Spodbude socialno šibkim za ukrepe v stavbah

Sredstva so namenjena nepovratnim finančnim spodbudam socialno šibkim občanom za investicije v ukrepe večje energetske učinkovitosti eno- ali dvostanovanjskih stavb.

Sofinancirajo se tiste naložbe v energetske prenovе in izboljšanje energetskega stanja stavb, ki sicer nikoli ne bi bile energetsko obnovljene, ker socialno šibki občani sicer ne razpolagajo s sredstvi za lastno udeležbo v investiciji.

Upravičenci do sofinanciranja naložbe so socialno šibki občani.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.2.8 Spodbude občanom za nove naložbe rabe OVE in URE

Sredstva so namenjena nepovratnim finančnim spodbudam fizičnim osebam za rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stavb na območju Republike Slovenije.

Sofinancirajo se vloge iz javnega poziva Eko sklada 99SUB-OB22, s čimer se bo omogočilo neprekinjeno dodeljevanje teh spodbud v prihodnjem letu, saj sicer razpoložljiva sredstva Eko sklada tega ne bi omogočala. Namen javnega poziva je povečanje rabe obnovljivih virov energije in večja energijska učinkovitost v stavbah ter zmanjšanje prekomerne onesnaženosti zraka z delci PM10 in s tem izboljšanje kakovosti zunanjega zraka.

Upravičenci do sofinanciranja naložbe so fizične osebe (občani).

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

2.2.9 Spodbude za doseganje večje energijske učinkovitosti in stopnje samooskrbe na področju skoraj ničenergijskih stavb

Sredstva so namenjena spodbujanju naložb v gradnjo novih skoraj ničenergijskih stavb (sNES). Eko sklad subvencionira obstoječe programe, dodali pa bi še nove kategorije za sNES+ stavbe, ki bi bile upravičene do višje spodbude. Gre za spodbujanje trajnostne navezave na domače obnovljive vire v kombinaciji z visoko učinkovitimi sNES ter spodbujanjem čim višje stopnje samooskrbe.

Sofinancirajo se tiste naložbe, kjer je zmanjšanje potrebne energije za delovanje stavb zagotovljeno z usklajenimi ukrepi za doseganje visoke energijske učinkovitosti na ovoj stavbe in na stavbnih tehničnih sistemih, pri čemer je potrebna energija za delovanje stavbe v veliki meri proizvedena iz obnovljivih virov na kraju samem ali v njeni bližini.

Upravičenci do porabe sredstev so občani, pravne osebe samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, ter občine, ki so investitorke v naložbo gradnje skoraj nič-energijske stavbe splošnega družbenega pomena, ki je v lasti občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.3 Promet

3.3.1 Finančne spodbude za podjetja za naložbe v trajnostno mobilnost

Sredstva so namenjena spodbujanju izvedbe ukrepov trajnostne mobilnosti v podjetjih.

Sofinancirajo se izdelava mobilnostnih načrtov, postavitve parkirišč za kolesa in kolesarnice, nakup električnih koles in koles za službeno uporabo, nakup polnilnic za električna vozila in polnilnic za vozila na vodik, nakup prikazovalnikov bližnjih postajališč in odhodov z njih v realnem času ter nakup registratorjev odhoda/prihoda za trajnostne načine prevoza.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude za naložbe v trajnostno mobilnost so pravne osebe zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, ali s predpisom ali z aktom o ustanovitvi določene dejavnosti, ki so vsi vpisani v poslovni register v Republiki Sloveniji, razen njihovih podružnic v tujini.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnega poziva 78FS-PO19 Finančne spodbude za naložbe v ukrepe trajnostne mobilnosti v podjetjih (Uradni list RS, št. 80/19, 10/20 in 75/20).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi ocene prispevka k zmanjšanju emisij TGP glede na število izvedenih naložb.

3.3.2 Nakup novih vozil za prevoz potnikov

Sredstva so namenjena zmanjšanju emisij TGP v prometu.

Sofinancira se nakup novih vozil za izvajanje javnega mestnega in medkrajevnega potniškega prometa, za prevoz potnikov in njihove prtljage, in sicer novih vozil za cestni promet na električni pogon ali na vodik, kategorij M2 in M3, kar vključuje tudi vozila, kot so kombiji, minibusi in cestni turistični vlakci.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude za nakup novih vozil za prevoz potnikov so občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnega poziva 70SUB-PP19 Nepovratne finančne spodbude občinam za nakup novih vozil za prevoz potnikov (Uradni list RS, št. 34/19 in 75/20).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu s kazalnikom »Povprečni izpusti CO₂ na kilometer« kot zmanjšanje izpustov TGP.

3.3.3 Nakup novih vozil za izvajanje potniškega prometa

Sredstva so namenjena zmanjšanju emisij TGP v prometu.

Sofinancira se nakup novih vozil za izvajanje javnega mestnega in medkrajevnega potniškega prometa ter šolskih prevozov, za prevoz potnikov in njihove prtljage, in sicer novih vozil za cestni promet na električni pogon ali na vodik, kategorij M1, M2 in M3, kar vključuje tudi vozila, kot so kombiji, minibusi in cestni turistični vlaki.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude za nakup novih vozil za izvajanje potniškega prometa so občine, ki imajo sprejet občinski proračun z vključeno postavko nakupa predmetnih vozil oziroma sprejet načrt razvojnih programov s finančno konstrukcijo za naložbo, ki je predmet sofinanciranja.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnega poziva.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu s kazalnikom »Povprečni izpusti CO₂ na kilometer« kot zmanjšanje izpustov TGP.

3.3.4 Spodbujanje okolju prijaznejšega prevoznništva v cestnem prometu

Sredstva so namenjena zmanjšanju emisij TGP v prometu.

Sofinancirajo se nakup ali predelava tovornih vozil in avtobusov na sintetični plin in biometan ter s pogonom na elektriko ali vodik za opravljanje prevozov v cestnem prometu in za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči, nakup novih in obnovljenih pnevmatik, nadgradnja tovornih vozil z aerodinamičnimi deli za zmanjšanje zračnega upora ter razgradnja starejših avtobusov in tovornih vozil.

Upravičenci do prejema nepovratne finančne spodbude, ki predstavlja državno pomoč, so imetniki licenc za opravljanje prevozov v cestnem prometu (podjetja in samostojni podjetniki) ter sile za zaščito, reševanje in pomoč oziroma javne službe za zaščito, reševanje in pomoč.

Ukrep izvajata Eko sklad in Borzen d.o.o.. Eko sklad izvaja ukrep na podlagi pogodbe z MOP. BORZEN, d.o.o. izvaja ukrep na podlagi pogodbe z MZI in MOP. MZI in MOP skleneta sporazum o sodelovanju pri izvajanju ukrepa.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.3.5 Finančne spodbude občanom za nakup električnih koles

Sredstva so namenjena spodbujanju trajnostne mobilnosti ter omogočanju varne, udobne in neposredne dnevne mobilnosti s kolesom ter s tem preusmerjanju individualnih prevozov z avtomobili v širše koriščenje trajnostnih oblik mobilnosti.

Sofinancira se nakup električnih koles, in sicer nakup treking, mestnih, zložljivih in tovornih električnih koles, ki se uporabljajo pri dnevni mobilnosti ter električnih pogonskih koles za priklop na invalidski voziček.

Upravičenci do sofinanciranja nakupa električnih koles so občani.

Ukrep izvaja MOP na podlagi izvedbe javnega poziva in pogodb z izbranimi izvajalci, in sicer specializiranimi trgovinami za prodajo kolesarske opreme, športnimi trgovinami in distributerji električnih koles.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.3.6 Izgradnja kolesarske infrastrukture

Sredstva so namenjena spodbujanju trajnostne mobilnosti ter omogočanju varne, udobne in neposredne dnevne mobilnosti s kolesom ter s tem preusmerjanja individualnih prevozov z avtomobili v širše koriščenje trajnostnih oblik mobilnosti.

Sofinancirata se izgradnja kolesarske infrastrukture, in sicer gradnja in/ali rekonstrukcija kolesarskih povezav, ki povezujejo različne tipe območji v občini, ter postavitve sistema izposoje javnih koles.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude so občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnega poziva 65SUB-LSKI18 Nepovratne finančne spodbude občinam za naložbe v izgradnjo kolesarske infrastrukture (Uradni list RS, št. 84/189) in 61SUB-LSKI19 Nepovratne finančne spodbude občinam za naložbe v izgradnjo kolesarske infrastrukture (Uradni list RS, št. 17/19).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.3.7 Ureditev in izgradnja parkirišč za kolesa na železniških postajah

Sredstva so namenjena obnovi javne železniške infrastrukture, ki omogoča kolesarjem varnejšo uporabo površin v območju železniških postaj.

Financirata se izvedba prometne ureditve in izgradnja parkirišč za kolesa (kolesarnic) na železniških postajah.

Ukrep izvaja SŽ-Infrastruktura, d. o. o., na podlagi pogodbe o opravljanju storitev upravljavca javne železniške infrastrukture.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe projekta bodo ovrednoteni na podlagi ocene zmanjšanja emisij TGP.

3.3.8 Izgradnja kolesarskih povezav v okviru Dogovora za razvoj regij

Sredstva so namenjena vzpostavitvi regionalnih kolesarskih povezav.

Sofinancirata se načrtovanje in gradnja regionalnih kolesarskih povezav.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude so občine.

Ukrep izvaja Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: DRSI) na podlagi sporazuma z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.3.9 Spodbujanje trajnostne mobilnosti območij ohranjanja narave

Sredstva so namenjena spodbujanju trajnostne mobilnosti na območjih ohranjanja narave.

Financira se nakup električnih vozil za prevoz obiskovalcev (vključno s skupinami s posebnimi potrebami) po zavarovanem območju in za opravljanje nalog javne službe varstva narave, električnih plovil za opravljanje javne službe varstva narave ter za prevoze obiskovalcev, koles in električnih koles za prevoz obiskovalcev po

zavarovanem območju in za opravljanje nalog javne službe varstva narave ter električnih delovnih strojev za opravljanje javne službe varstva narave in umirjanja prometa na zavarovanih območjih (parkirišča, prometna signalizacija ter druge za to potrebne infrastrukture in opreme). Za premagovanje izjemnih vzponov na gorskih zavarovanih območjih se financira nakup hibridnih vozil.

Upravičenci do porabe sredstev so občine, ki s temi sredstvi pridobljena vozila upravljajo same ali jih pogodbeno oddajo v najem upravljavcu zavarovanega območja, izvajalci javne službe ohranjanja narave na podlagi zakona, ki ureja ohranjanje narave, in sicer upravljavci zavarovanih območij, ustanovitelj katerih je država, strokovna organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ki s temi sredstvi pridobljena električna vozila upravlja sama, in javni zavodi, ki jih je ustanovila država.

Ukrep izvaja MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.3.10 Spodbujanje trajnostne mobilnosti območij ohranjanja narave – polnilne postaje

Sredstva so namenjena spodbujanju električne mobilnosti kot pomembnega elementa trajnostne mobilnosti na zavarovanih območjih narave in območjih Natura 2000.

Sofinancira se nakup novih polnilnih postaj, ki izpolnjujejo tehnične zahteve, določene v Uredbi o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva v prometu (Uradni list RS, št. 41/17).

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude so občine, ki imajo delež ozemlja na območjih Natura 2000 oziroma delež ozemlja na zavarovanih območjih.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnega poziva 53SUB-EVPOL17 Nepovratne finančne spodbude občinam za polnilne postaje za električna vozila v zavarovanih območjih narave in območjih Natura 2000 (Uradni list RS, št. 66/17 in 41/18).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.3.11 Spodbujanje izgradnje infrastrukture za alternativna goriva in nakupa vozil na alternativni pogon

Sredstva so namenjena spodbujanju izgradnje infrastrukture za alternativna goriva ter nakupa vozil in plovil na alternativni pogon.

Sofinancirata se nakup vozil in plovil – prevoznih sredstev, ki za pogon uporabljajo elektriko, vodik in druga alternativna goriva ter izgradnja in nakup polnilne in druge infrastrukture, nujne za delovanje teh prevoznih sredstev. Del sredstev je namenjen sofinanciranju izvedbe projekta RES HUB – izgradnja in nakup javne vodikove polnilnice z vodikarno na območju Vojašnice Petra Petriča v Kranju, ki omogoča uresničevanje zaveze Slovenije do Nato pakta in zagotavlja Slovenski vojski neodvisen vir energije, ki bo zelene narave. Prav tako je del sredstev namenjen za nakup čolna z električnim pogonom in električne opreme za opravljanje raziskovalnih nalog na področju oceanografije, ki jih izvaja Morska biološka postaja Piran. Sofinanciranje nakupa navedenega čolna z električnim pogonom in električne opreme spodbuja k trajnostnim raziskavam obalnega in odprtega morja - stanja in procesov znotraj morskega ekosistema ter vplivov podnebnih sprememb idr. posegov vanj. Uporaba najsodobnejše opremljenega čolna z električnim pogonom in električno opremo omogoča raziskovanje, monitoring in izvajanje drugih razvojnih in strokovnih nalog kakovostno, e- mobilno in trajnostno.

Del sredstev je namenjen tudi nakupu službenih vozil posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov, ki za pogon uporabljajo elektriko, vodik ali druga alternativna goriva ter ustrezne polnilne infrastrukture.

Upravičenci do spodbude so posredni in neposredni proračunski uporabniki.

Ukrep izvajata MOP in Ministrstvo za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: MJU), Ministrstvo za obrambo ter Nacionalni inštitut za biologijo (Morska biološka postaja Piran).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.3.12 Nakup električnega vlaka v Arboretumu Volčji Potok

Sredstva so namenjena zmanjšanju emisij TGP v naravnem parku, ki je kulturnega pomena.

Sofinancirata se nakup električnega vlaka v Arboretumu Volčji Potok in polnilnica na solarni vir energije.

Ukrep izvaja Arboretum Volčji Potok, javni zavod s področja kulture, ki upravlja kulturni spomenik državnega pomena, enoto dediščine Volčji Potok – Arboretum (EŠD 7904), na podlagi pogodbe z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi ocene prispevka k zmanjšanju emisij TGP na podlagi porabe dizelskega goriva obstoječega traktorskega vlaka, ki bo umaknjen iz prometa.

3.3.13 Nadgradnja železniških prog

Sredstva so namenjena povečanju zmogljivosti železniških povezav, večji dostopnosti javne železniške infrastrukture in izboljšanju konkurenčnosti storitev železniškega prevoza.

Sofinancira se nadgradnja železniških prog.

Ukrep izvaja DRSI.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika.

3.3.14 Nadgradnja glavne železniške proge št. 20 Ljubljana Jesenice – d.m. na odseku Podnart–Lesce Bled

Sredstva so namenjena povečanju zmogljivosti železniških povezav, večji dostopnosti javne železniške infrastrukture in izboljšanju konkurenčnosti storitev železniškega prevoza.

Sofinancira se nadgradnja glavne železniške proge št. 20 Ljubljana Jesenice – d.m. na odseku Podnart–Lesce Bled.

Ukrep izvaja DRSI.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika.

3.3.15 Spodbujanje železniškega tovornega prometa

Sredstva so namenjena spodbujanju prevoza blaga po železnicah, izboljšanju konkurenčnosti storitev železnikega tovornega prevoza in boljši izkoriščenosti javne železniške infrastrukture.

Sofinancira se del stroškov prevozov blaga po železnicah, s katerimi se prevozniku zagotavlja enakopraven ekonomski položaj s prevozniki blaga in potnikov v drugih vrstah prometa oziroma zagotavlja povračilo stroškov, ki jih ima zaradi tega, ker opravlja prevoz, ki ga ne bi opravljal, če bi ga opravljal le zaradi svojega

ekonomskega interesa.

Upravičenci do prejema nepovratne finančne spodbude, ki predstavlja državno pomoč, so vsi prevozniki v železniškem tovornem prometu, tj. javni ali zasebni izvajalci prevoza blaga v železniškem prometu, ki so registrirani in licencirani v Republiki Sloveniji ter ki opravljajo železniški tovorni prevoz.

Ukrep izvaja Ministrstvo za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: MZI) na podlagi sporazuma z MOP in javnega poziva v skladu z določili Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 99/15 – uradno prečiščeno besedilo in 30/18) in Uredbe o nadomestilu dela stroškov za prevoze, raziskave in naložbe prevoznikom, ki opravljajo določene prevozne storitve v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 108/00).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi ocene zmanjšanja obsega emisij iz zgorevanja fosilnih goriv zaradi prevoza po železnicah.

3.3.16 Nakupi novih, okolju prijaznih komunalnih vozil

Sredstva so namenjena zmanjšanju emisij TGP v prometu.

Sofinancira se nakup novih komunalnih vozil in delovnih vozil oziroma strojev, namenjenih vzdrževanju javnih površin na območjih občin s sprejetim odlokom o načrtu za kakovost zraka. Emisijski razred vozil je najmanj EURO VI v obliki nepovratnih finančnih spodbud, in sicer 80 odstotkov od vrednosti vozila, brez DDV.

Upravičenci do nepovratne finančne spodbude so občine.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnega poziva 68SUB-KV19 Nepovratne finančne spodbude občinam za nakup novih komunalnih vozil na območjih občin s sprejetim Odlokom o načrtu za kakovost zraka (Uradni list RS, št. 34/19 in 75/20).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni v skladu z metodo za določanje prihrankov energije, rabe obnovljivih virov energije in zmanjšanja emisij TGP iz pravilnika glede na število izvedenih naložb.

3.3.17 Nabava novih voznih sredstev železniškega potniškega prometa

Sredstva so namenjena prehodu na energetsko učinkovit javni železniški promet.

Sofinancira se nakup novih voznih sredstev železniškega potniškega prometa.

Ukrep izvaja SŽ-Potniški promet, d. o. o., na podlagi Pogodbe o izvajanju obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu za obdobje od 2017 do 2031 (Sklep Vlade RS, št. 37500-2/2017/4, z dne 23. 2. 2017) z vsemi spremembami in dopolnitvami.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 7. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa so bili že ovrednoteni na podlagi metodologije in izračunov, narejenih v okviru priprave projektne dokumentacije »Nabava novih voznih sredstev železniškega potniškega prometa«.

3.4 Večsektorski ukrepi ter ozaveščanje in informiranje

3.4.1 LIFE Podnebna pot 2050

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE Podnebna pot 2050 namenjena spodbujanju učinkovitejše implementacije podnebnih politik, spremljanju in doseganju zmanjšanja emisij TGP, izboljšavi dostopa in uporabi monitoringa implementacij, povečanju uporabe kvantitativnih analiz v podporo odločanju med odločevalci in drugimi deležniki, prispevanju k večji ozaveščenosti o blaženju podnebnih sprememb ter promociji rezultatov ukrepa za uporabo v drugih sektorjih, na lokalni ravni in v drugih državah.

Sofinancirajo se priprava projekcij emisij TGP do leta 2050 za vse sektorje IPCC, vključno z oceno učinkov ter

projekcije emisij TGP in odvzemov do leta 2050 za sektorje raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo (t. i. LULUCF), izdelava večkriterijske ocene učinkov blažitvenih scenarijev in nadgradnja obstoječega sistema za spremljanje izvajanja ukrepov za blaženje podnebnih sprememb.

Ukrep izvajajo Institut Jožef Stefan s partnerji ELEK, načrtovanje, projektiranje in inženiring, d. o. o., Gradbeni inštitut ZRMK (GI ZRMK), d. o. o., Inštitut za ekonomska raziskovanja (IER), Kmetijski inštitut Slovenije (KIS), PNZ svetovanje projektiranje, d. o. o., Gozdarski inštitut Slovenije (GIS) na podlagi pogodbe z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1., 7. in 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

3.4.2 LIFE IP CARE4CLIMATE

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE IP CARE4CLIMATE namenjena podpori učinkovitejšemu izvajanju evropske zakonodaje in mednarodnih obveznosti Republike Slovenije na področju blaženja podnebnih sprememb.

Sofinancirajo se izvedba projektnih dejavnosti za informiranje in ozaveščanje ciljnih javnosti o problematiki podnebnih sprememb, usposabljanja zaposlenih za izvajanje strokovne pomoči na področju zelenega javnega naročanja in vzpostavitev portala za strokovno pomoč naročnikom zelenega javnega naročanja, promocije ukrepov za zmanjšanje odpadne hrane, promocije javnega potniškega prometa, pospešitve izvedbe energetske prenove stavb v stanovanjskem sektorju s sklopom dejavnosti promocije, usposabljanja ter načrtovanja financiranja in priprave finančnih instrumentov. Projekt se izvaja v skladu s Pogodbo o sofinanciranju projekta s strani Evropske komisije št. LIFE17 IPC/SI/000007.

Vodilni partner projekta je MOP s projektnimi partnerji Digitalna agencija, Inštitut za politike prostora, Eko sklad, Gozdarski inštitut Republike Slovenije, Institut Jožef Stefan, Urbanistični inštitut RS, Organizacija Umanotera, Društvo Fokus, Urbanistični zavod Maribor, Univerza v Mariboru, Zavod za gradbeništvo, ZRC SAZU, Inštitut ZRMK in MzI.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

3.4.3 Sofinanciranje nevladnih organizacij

Sredstva so namenjena krepitvi delovanja nevladnih organizacij (v nadaljevanju: NVO) na področjih varstva okolja in urejanja prostora.

Financirajo se podnebni programi vsebinskih mrež nevladnih organizacij v dejavnostih informiranja, svetovanja, izobraževanja, raziskovanja, zagovorništva, mreženja, promocije in podpore v korist nevladnih organizacij na dveh vsebinskih področjih, in sicer na področjih varstva okolja in urejanja prostora.

Ukrep izvaja Eko sklad na podlagi pogodbe z MOP in javnega razpisa NVO19 za sofinanciranje podnebnih programov vsebinskih mrež nevladnih organizacij za področji varstva okolja in urejanja prostora (Uradni list RS, št. 80/19).

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi števila izvedenih programov nevladnih organizacij, ki bodo sodelovale v vsebinskih mrežah.

3.4.4 Sofinanciranje prireditve v podporo trajnostnemu razvoju

Vse večje prireditve (tekmovanja, olimpijade, kongresi idr.) vplivajo na povečanje toplogrednih plinov v ozračju zaradi množičnih individualnih prevozov obiskovalcev na prireditve, dobave hrane in drugih izdelkov iz oddaljenih lokacij ponudnikov, velikih količin nastalih odpadkov med prireditvijo (odpadna hrana, odpadna embalaža, plastenke pijač, lončki, cigaretni ogorki, reklamni letaki, plakati,...), velike porabe energije idr..

Sredstva so namenjena sofinanciranju ključnih aktivnosti, ki bodo pomembno prispevale k ozaveščanju prebivalcev RS in širše sodelujočih glede trajnostne mobilnosti, trajnostnega komuniciranja, odgovornega

ravnanja z odpadki ter k preprečevanju nastajanja odpadkov in zavržene hrane in drugim ukrepom trajnostnega razvoja. Gre za enega najpomembnejših nacionalnih dogodkov, FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju v Planici 2023.

Upravičenci do porabe sredstev so organizatorji prireditev, izbrani na podlagi javnega poziva ali javnega razpisa oziroma organizatorji prireditev na podlagi sklenjene neposredne pogodbe.

Ukrep izvaja Smučarska zveza Slovenije na podlagi pogodbe z MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

3.4.5 LIFE IP RESTART

Sredstva so namenjena sofinanciranju razvojno-raziskovalnih aktivnosti, ki so potrebne, da se s projektom LIFE IP RESTART izkaže, kako lahko digitalizacija in optimizacija procesov pri odstranjevanju in obdelavi odpadkov prispevata k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov. Gre za raziskovalne vsebine, ki jih sam program LIFE ne podpira, vendar pa so nujne za izvedbo projekta ter dokazovanje doseganja kriterijev in ciljev projekta. Pri aktivnostih bo vključeno tudi sodelovanje z drugimi raziskovalnimi ustanovami držav članic.

Glavni namen projekta LIFE IP RESTART je uvesti celosten nabor komplementarnih tehničnih, digitalnih, okoljskih in družbenih krožnih rešitev, s katerimi bi spodbudili izvajanje nacionalnega programa ravnanja z odpadki in programa preprečevanja odpadkov (OPRO) ter tako dosegli čim večjo samozadostnost z vidika surovin in povečali krožno gospodarstvo z recikliranjem odpadkov v uporabne produkte ter tako zagotovili, da bodo cilji, zastavljeni v krovni direktivi o odpadkih, do leta 2035 lahko doseženi.

Aktivnosti se bodo izvajale med izvajanjem projekta LIFE IP RESTART kot komplementarne aktivnosti, ki jih program LIFE ne podpira, saj gre za raziskovalno-razvojne aktivnosti. Vključevale bodo pripravo vsebin s katerimi se bodo nadgradile aktivnosti predvidene v celotni dobi trajanja projekta LIFE IP RESTART. Prvi stiki z nekaterimi raziskovalnimi ustanovami (Univerza Delft idr.) so bili navezani že med pripravo projektne dokumentacije.

Ukrep bo imel pozitiven učinek na gospodarstvo in okolje, saj bo prispeval k zmanjšanju nelegalno odloženih odpadkov, zmanjšal vpliv prevoza odpadkov in prispeval k boljšemu spremljanju celotnega masnega toka odpadka od nastanka do ponovne uporabe.

3.4.6 Sofinanciranje LIFE projektov, ki imajo pozitivne učinke na blaženje in prilagajanje posledicam podnebnih sprememb

Projekti, ki jih sofinancira program LIFE, prispevajo k več ciljem na področju podnebnih sprememb in širše, zato se zagotovi sofinanciranje na razpisih izbranih projektov v letih 2021/2022 in podnebnih projektov v prihodnjih letih v višini 20 % upravičenih stroškov projekta. Lahko se zagotovi finančna podpora projektom, ki se že izvajajo vendar potrebujejo finančno podporo za nadaljevanje, vendar le od dneva podpisa pogodbe o sofinanciranju z Ministrstvom za okolje in prostor dalje.

Primer projekta, ki se že izvaja, je LIFE BEAVER – Življenje z bobrom, mokrišči in podnebnimi spremembami, h financiranju katerega se je MOP že zavezal.

Evropska komisija je v letu 2020 potrdila tudi projekt LIFE for Seeds, to je projekt za ohranjanje prioritarnih travniških habitatnih tipov v Sloveniji z vzpostavitvijo semenske banke in obnovo in situ. Projekt prispeva k blaženju podnebnih sprememb saj obnova mokrišč pomeni povečanje sekvestracije ogljika. V okviru projekta bo prav tako učinek zmanjšanje emisij dušika, ter večja odpornost obnovljenih površin proti suši in eroziji, pri čemer gre tudi za prilagajanje ne podnebne spremembe. Projekt je bil odobren s strani Evropske komisije programa LIFE.

Poleg tega bodo sofinancirani tudi ostali LIFE projekti, prijavljeni in izbrani po javnem pozivu za sofinanciranje Life projektov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1., 2. in 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi števila izvedenih LIFE projektov in kriterijih izbora projekta Evropske komisije.

4 Raziskave, inovacije in konkurenčnost

4.1 Tehnološke inovacije, razvoj in demonstracija na področju nizkoogljičnosti

Sredstva so namenjena sofinanciranju razvojno-inovacijskih, pilotnih in demonstracijskih projektov na področjih nizkoogljičnih tehnologij in storitev ter prilagajanja podnebnim spremembam.

Sofinancirajo se izvedba razvojnih projektov, pilotni preizkus in demonstracija inovativnih nizkoogljičnih tehnologij, proizvodov, procesov in storitev z možnostjo znatnih prihrankov pri emisijah TGP s sočasnimi pozitivnimi učinki na ekonomsko in socialno razsežnost trajnostnega razvoja, pri čemer sta cilja olajšati prodor na trg rešitvam za razogljičenje Slovenije in podpreti prehod do podnebne nevtralnosti. Podprti so predvsem projekti inovativnih nizkoogljičnih rešitev, ki vodijo do zmanjšanja emisij v več sektorjih.

Upravičenci do porabe sredstev so raziskovalne, razvojne in inovacijske organizacije ter gospodarske družbe v javnem in zasebnem sektorju.

Ukrep izvaja MOP na podlagi izvedenih javnih razpisov oziroma javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi števila izvedenih razvojno-inovacijskih, pilotnih in demonstracijskih projektov.

4.2 Digitalna preobrazba prostora in okolja – eMOP

Sredstva so namenjena horizontalni integraciji obstoječih informacijskih sistemov za prostor in okolje na ravni MOP in organov v njegovi sestavi ter odpiranju in omogočanju dostopa do digitalnih podatkov in storitev prostora in okolja.

Financira se izvedba naložb za digitalno preobrazbo prostora in okolja za zagotavljanje infrastrukture za prostorske in okoljske informacije ter učinkovitih storitev in kakovostnih uradnih podatkov na načine, ki ustrezajo visokim standardom geoinformacijsko usposobljene družbe. Financira se vzpostavitev evidence stavbnih zemljišč z razvojnimi stopnjami. Financirajo se naložbe v razvoj digitalnih omrežij in inovativnih lokacijskih in drugih storitev na področju urejanja prostora, graditve, nepremičnin, varovanja okolja ter upravljanja voda in ohranjanja narave, s katerimi bodo omogočene trajnostne naložbe za zagon zelenega in digitalnega gospodarstva. Financira se vzdrževanje in nadgradnja informacijskih sistemov ARSO.

Ukrep izvajajo MOP in organi v njegovi sestavi.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 3. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

4.3 Zelena delovna mesta

Sredstva so namenjena krepitvi kadrovskih potencialov v dejavnostih, pomembnih za prehod v nizkoogljično družbo.

Financira se program subvencij za delodajalce, ki bodo na zelenih delovnih mestih, opredeljenih s široko definicijo, ki vsebuje pet meril (to so poklic, dejavnosti na delovnem mestu, dejavnost delodajalca in njegovi proizvodi ali storitve ter dodatno merilo, trajnostni certifikat), za nedoločen čas zaposlili osebe, prijavljene v evidenci brezposelnih.

Upravičenci do prejema subvencije so vsi delodajalci, ki izpolnjujejo pogoje, razen gospodarskih družb v 100-odstotni lasti Republike Slovenije in delodajalci, ki poslujejo v sektorju S.13 – Država, ter delodajalci, ki poslujejo v sektorju S.15 – Nepridobitne institucionalne storitve gospodinjstvom, razen če poslujejo kot društvo, združenje, ustanova, zavod ali mladinski svet.

Ukrep izvaja Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje na podlagi pogodbe z MOP in javnega poziva.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi statistike podeljenih spodbud ter analize po dejavnostih in poklicih (vključno s kategorizacijo glede na prispevek poklicev in dejavnosti k trajnostnemu razvoju).

4.4 Izvedba programov Celovitega strateškega projekta razogljčenja Slovenije prek prehoda v krožno gospodarstvo

Sredstva so namenjena podpori uvedbe načel krožnega gospodarstva oziroma trajnostne rabe virov na vsa področja, kjer bo to najbolj prispevalo k razogljčenju Slovenije ter krepitvi sposobnosti deležnikov za usklajeno načrtovanje, spremljanje in izvajanje dejavnosti za prehod v krožno gospodarstvo.

Financirani bodo programi in ukrepi Celovitega strateškega projekta razogljčenja Slovenije prek prehoda na krožno gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: CSP-KG).

Ukrepi projekta so vsebinsko združeni v deset tematskih programov, od katerih jih večino vsebinsko pokrivajo posamezna ministrstva ali več ministrstev, nekaj programov pa je horizontalnega značaja (slovensko stičišče za krožno gospodarstvo, laboratorij tranzicijskih politik, spremljanje napredka uvajanja načel krožnega gospodarstva, transformacijski kapital, krožno javno naročanje). Programi projekta se osredotočajo na zagonska podjetja in MSP ter verige vrednosti, ki lahko z uvajanjem načel krožnega gospodarstva največ prispevajo k razogljčenju Slovenije: mobilna, prehranska, graditvena, gozdarsko-lesna, predelovalna, ter na vzpostavitev podpornega okolja za te verige, ki obsega vzpostavitev slovenskega stičišča za krožno gospodarstvo, uvajanje načel krožnega gospodarstva v izobraževalni sistem, vzpostavitev sheme krožnega učenja in usposabljanja, sistemsko uvedbo krožnega gospodarstva v razvojno-inovacijski in raziskovalni sistem, krožno regionalno razvojno načrtovanje, podporo krožnim zagonskim podjetjem in malim in srednje velikim podjetjem, vzpostavitev sistema za spremljanje napredka pri prehodu v krožno gospodarstvo, zeleno preobrazbo finančnega sistema, upoštevanje načel krožnosti pri zelenih javnih naročilih ter krepitev sposobnosti za ciljno in učinkovito načrtovanje politik z uporabo mehanizma »laboratorij tranzicijskih politik«.

Zaradi sistemske narave CSP-KG je predvidena kombinacija več virov sredstev za izvajanje ukrepov projekta (sredstva kohezijske politike, sklada za odpornost in okrevanje ter programa razvoja podeželja) ter iskanje sinergij s projekti programa LIFE in projekti drugih mehanizmov, ki jih že izvajajo ali načrtujejo resorji, pristojni za vsebine projekta.

Izbor ukrepov CSP-KG, financiranih s sredstvi Sklada za podnebne spremembe, bo določen na način, da bo dosežena optimalna kombinacija predvidenih virov financiranja.

Ukrep izvajajo MOP, Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, MGRT, Ministrstvo za izobraževanje in šport (v nadaljnjem besedilu: MIZŠ), MKGP, MZI, MJU in Ministrstvo za finance na podlagi javnih naročil in javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Ocena učinka ukrepa bo ovrednotena na podlagi trenda kazalnikov za spremljanje emisij TGP in drugih okoljskih kazalnikov ter kazalnikov Urada Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj za spremljanje napredka razvoja Slovenije.

4.5 Podnebni cilji in vsebine v vzgoji in izobraževanju

Sredstva so namenjena sistematičnemu vključevanju podnebnih ciljev in vsebin v predšolsko vzgojo, osnovno in srednješolsko izobraževanje, višješolsko strokovno izobraževanje in izobraževanje odraslih.

Ključni dejavnosti triletnega ukrepa (2021–2023), ki se financirata, sta priprava in izvajanje celostnega programa ozaveščanja ter vzgoje in izobraževanja o podnebnih spremembah v kontekstu vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj (v nadaljnjem besedilu: VITR), ki ga vsak javni zavod pripravi, preizkusi in evalvira za svojo raven oziroma področje izobraževanja. Za izvajanje programa javni zavodi pripravijo podrobnejše usmeritve v okviru kurikulumov in učnih načrtov, razvoja vzgojno-izobraževalnih ustanov oziroma organizacij ter izobraževanja učiteljev in drugih zaposlenih. Poleg tega javni zavodi izdelajo nova oziroma posodobijo obstoječa učna gradiva, priročnike in didaktične komplete za izvajanje programa. Vzpostavijo demonstracijske vrtce, šole in druge izobraževalne organizacije (regijsko uravnoteženo), ki se celostno preoblikujejo v smeri

trajnostnega načina življenja in dela ter zmanjševanja ekološkega odtisa, tudi z izvedbo manjših naložb, ki bodo omogočale ustrezno opremljenost za izvajanje celostnega programa.

V okviru ukrepa je predvideno financiranje sistemske dejavnosti, povezane s programom, ki jih MIZŠ in javni zavodi izvajajo koordinirano, in sicer priprava predlogov za posodobitve nacionalnih smernic za vzgojo in izobraževanje za trajnostni razvoj, vzgojno-izobraževalnih programov, učnih načrtov ter drugih kurikularnih dokumentov in podlag s podnebnimi cilji in vsebinami; priprava predloga načrta uvajanja programa v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter drugih izobraževalnih organizacijah v Sloveniji z vzpostavitvijo sistemskega pristopa k vzgoji in izobraževanju ter ozaveščanju o podnebnih spremembah in razvoju kompetenc za prehod v nizkoogljično družbo (s poudarkom na vključitvi podnebnih ciljev in vsebin v redni sistem nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v vzgoji in izobraževanju); komuniciranje z javnostmi, objava člankov ter vzpostavitev spletne strani programa za deležnike in širšo javnost za ozaveščanje ter vzgojo in izobraževanje o podnebnih spremembah v kontekstu VITR.

V zadnjih dveh letih izvajanja ukrepa sta predvidena preizkus in evalvacija programa na širšem vzorcu do 80 šol oziroma vzgojno-izobraževalnih organizacij. Predvidoma bo vzpostavljenih skupno do 15 demonstracijskih vzgojno-izobraževalnih zavodov oziroma organizacij. Poleg navedenega bo v okviru ukrepa zagotovljena finančna podpora za do 40 odstotkov vzgojno-izobraževalnih zavodov oziroma organizacij za izvajanje krajših dejavnosti, povezanih s podnebnimi cilji, ki so v Sloveniji že uveljavljene ter jih bodo strokovno verificirali navedeni javni zavodi, vsak za svojo raven oziroma področje dela.

Upravičenci do porabe sredstev so javni zavodi na področju izobraževanja po 28. členu Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj): Zavod RS za šolstvo, Center RS za poklicno izobraževanje, Andragoški center Slovenije, Šola za ravnatelje, Center šolskih in obšolskih dejavnosti ter drugi pomembni partnerji s tega področja. Za administrativno-tehnično izvajanje ukrepa, izvedbo javnih pozivov oziroma javnih naročil sta poleg naštetih javnih zavodov upravičenca tudi MIZŠ in MOP.

Ukrep izvajajo MOP, MIZŠ in javni zavodi iz prejšnjega odstavka na podlagi tristranskih pogodb, sklenjenih med MOP, MIZŠ in posameznim javnim zavodom, ter na podlagi podrobnejših programov dela javnih zavodov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi števila izvedenih dejavnosti.

4.6 LIFE BioTHOP

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE BioTHOP namenjena podpori uvedbe 100-odstotno biorazgradljive in kompostabilne vrvice v proces za gojenje hmelja skozi inovativen pristop razvoja krožnega modela ravnanja z biomaso (hmeljevino).

Sofinancira se izvedba dejavnosti v okviru razvoja, preizkušanja in optimizacije uporabe hmeljevine v industrijske namene, in sicer skozi tri demonstracijske faze projekta razvoja in demonstracije uporabe treh novih družin izdelkov na podlagi biorazgradljive polimerne mlečne kisline (polymer polylactic acid, PLA): spremenjene formulacije PLA za uporabo v tkanju biokompostabilne vrvice, posebej prilagojene hmeljarski industriji, preoblikovana odpadna vlakna hmelja za oblikovanje celuloze v embalažni industriji in obnovljeni kompoziti PLA, ojačani s hmeljevimi vlakni, za uporabo v vrtnarstvu.

Ukrep izvajajo vodilni partner projekta Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije ter partnerja v projektu Razvojni center TECOS in Razvojna agencija Savinja.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 1. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

4.7 LIFE Turn to e-circular

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE Turn to e-circular namenjena spodbujanju ukrepov krožnega gospodarstva, predvsem servisiranja, souporabe in garažnih razprodaj, oddaji delujočih aparatov,

vzpostavitvi procesa priprave električne in elektronske opreme za ponovno uporabo ter spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov, ki temeljijo na načelih krožnega gospodarstva.

Sofinancirajo se izvedba dejavnosti ozaveščanja, informiranja, izobraževanja in usposabljanja ključnih deležnikov za to, da se čim večji del elektronskih in električnih odpadkov preusmeri nazaj v uporabo in da se e-naprave popravljajo, servisirajo, delijo ali pa vsaj pravilno predajo po koncu dobe uporabe, vzpostavitev mreže zbirnih mest za oddajo e-opreme pri lokalnih zbirnih centrih, priprava usklajenih smernic in navodil za preusmeritev e-opreme nazaj v ponovno uporabo, pripravo na ponovno uporabo in obnovo rezervnih delov, vzpostavitev spletnega foruma krožnega gospodarstva kot stičišča za uporabnike, proizvajalce, ponudnike storitev, predelovalce opreme, skupnosti souporabe in promotorje garažnih razprodaj z video vsebinami za servisiranje in preprosta popravila ter aplikacijo za usmerjanje uporabnikov v diagnostiko in povezave do prodajnih platform, vzpostavitev mobilne servisne delavnice, da bi popravila približali lokalnemu okolju.

Ukrep izvajajo vodilni partner projekta Zeos, d. o. o. ter partnerji v projektu TSD, d. o. o. in Gospodarska zbornica Slovenije.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

4.8 LIFE HIDAQUA

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE HIDAQUA namenjena spodbujanju razvoja in integraciji trajnostnega koncepta ravnanja z vodnimi viri v industriji.

Sofinancirajo se razvoj naprednega sistema čiščenja vode, ki bo hkrati omogočal recikliranje industrijske odpadne vode in izkoriščanje vode iz alternativnih virov (somornica in meteorna voda), ter naložbe v uvedbo tehnologije in pristopov Zero Liquid Discharge in Zero Waste, ki bodo omogočili recikliranje vseh odpadkov iz procesa čiščenja vode.

Ukrep izvajajo vodilni partner projekta Zavod za gradbeništvo Slovenije (ZAG) ter partnerji v projektu HIDRIA, d. o. o., Institut Jožef Stefan in Geologija, d. o. o..

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

5 Prilagajanje

5.1 Izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti

Sredstva so namenjena izvajanju ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam z ohranjanjem biotske raznovrstnosti.

Financira se izvajanje ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na mokrišča na zavarovanih območjih, ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst ter ukrepov za ekosistemske storitve in krajinskih značilnosti. V tem okviru se financirajo stroški naložb ter sredstva za blago in storitve.

Predvidene dejavnosti v okviru izvedbe ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na mokrišča so ohranjanje, obnova in vzpostavitev mokrišč (tudi travišč), oblikovanje, izgradnja ali obnova in dvig nasipov in pragov, prilagoditev in zamenjava zaporničnih sistemov med pretočnimi kanali ter pretočnimi kanali in morjem, priprava načrtov izvedbe ukrepov za ohranjanje, obnovo in vzpostavitev mokrišč, priprava strokovnih podlag za celovit program ukrepov ohranjanja mokrišč (izdelava metodologije), zagotavljanje povezanosti mokrišč, vzpostavitev infrastrukture in pogojev za nadzorovani dotok ali odtok morske ali celinske vode na mokrišče ali z njega, obnova in prilagoditev notranje vodne infrastrukture (notranjih nasipov, kanalov, bazenov), vzpostavitev in obnova črpališč vode, poglobljanje in čiščenje jarkov in kanalov zaradi večje pretočnosti, poglobitev lagun, bazenov ali drugih delov mokrišč, vzpostavitev dodatnih lagun, mlak, ribnikov ali drugih stoječih voda ali njihova obnova, vzpostavitev ali obnova infrastrukture za odvodnjavanje padavinskih voda, ureditve ali zasaditve vegetacije za preprečevanje erozije tal oziroma brežin ob vodah in morju ter zasipavanje mokrišč, za uravnavanje osvetljenosti oziroma osenčenosti habitatov, oblikovanje ali nadvišanje

gnezditvenih otokov za gnezdenje ptic ali drugih posebej pomembnih delov habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zasaditve avtohtone vegetacije za namen »plavajočih otokov« kot pomembnega dela habitatov nekaterih močvirnih vrst ptic, za uravnavanje temperaturnih ali osvetlitvenih razmer v habitatih, za preprečevanje erozije, vzpostavitev meteoroloških postaj (z repetitorji, piezometri za merjenje gladine podtalnice, z avtomatskimi merilniki gladine vode ipd.) za pravočasno odzivanje na spremembe, drugi ukrepi za uravnavanje vodnega režima in preprečevanje škodljivih vplivov zaradi dviga gladine morja, vremenskih ujm ali drugih dejavnikov podnebnih sprememb ter nakup naprav in orodij, prilagojenih za izvajanje ukrepov.

Predvidene dejavnosti v okviru izvedbe ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst so ozaveščanje o invazivnih tujerodnih vrstah, spremljanje razširjenosti tujerodnih vrst v Sloveniji, priprava in izvajanje zgodnjega odkritja in hitrega odziva za invazivne tujerodne vrste, priprava in izvajanje obvladovanja močno razširjenih vrst, izdelave študij za pripravo ocen tveganja zaradi invazivnosti tujerodnih vrst, izdelava informacijskih rešitev, namenjenih spremljanju izvedbe ukrepov obvladovanja invazivnih tujerodnih vrst, nakup naprav in orodij, prilagojenih za izvajanje ukrepov, ter druge dejavnosti za preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.

Predvidene dejavnosti v okviru izvedbe ukrepov za krepitev ekosistemskih storitev in krajinskih značilnosti, pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, so ozaveščanje o pomenu ekosistemskih storitev in krajinskih značilnosti, izbor ekosistemov, ki nudijo ekosistemске storitve, ter izbor krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, izdelava informacijskih rešitev, namenjenih njihovem spremljanju, opredelitev ukrepov za njihovo ohranjanje in izboljšanje, priprava predlogov za vključevanje ekosistemskih storitev in krajinskih značilnosti v pomembne dokumente na različnih področjih.

Upravičenci do porabe sredstev so izvajalci državnih javnih služb s področja ohranjanja narave (upravljavci: Triglavski narodni park, Regijski park Škocjanske jame, Kozjanski regijski park, KP Radensko polje, KP Goričko, KP Kolpa, KP Strunjan, KP Sečoveljske soline, KP Ljubljansko barje, NR Škocjanski zatok ter javna zavoda Zavod RS za varstvo narave in Zavod za ribištvo Slovenije) ter izvajalci pogodbenega ali skrbniškega varstva za izvajanje posameznih nalog upravljanja zavarovanih območij pod pogojem, da so ukrepi določeni v njihovih potrjenih delovnih načrtih ali programih, predhodno usklajenih z MOP, in tudi izvajalci, izbrani na podlagi javnih razpisov.

Sredstva se bodo izplačevala na podlagi pogodb, sklenjenih med MOP in izvajalci državnih javnih služb s področja ohranjanja narave, izvajalci pogodbenega ali skrbniškega varstva za izvajanje posameznih nalog upravljanja zavarovanih območij ter tudi izvajalci, izbrani na podlagi javnih razpisov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi deleža (števila in obsega) izvedenih dejavnosti, na črtovanih dejavnosti v potrjenih letnih programih ter načrtih dela izvajalcev javnih služb in pogodbenega ali skrbniškega varstva, in sicer zmožnost samoohranitve mokrišč v primeru ekstremnih vremenskih dogodkov, dviga gladine morja ali drugih posledic podnebnih sprememb ter ohranjenost indikatorskih vrst ali habitatnih tipov, ekosistemskih storitev in krajinskih značilnosti na zavarovanih območjih, vezanih na izvedene ukrepe za invazivne tujerodne vrste.

5.2 Sofinanciranje programov na področju naravnih nesreč

Sredstva so namenjena sofinanciranju ukrepov obnove za odpravo posledic naravnih nesreč, kar prispeva k cilju prilagajanja na podnebne spremembe, saj zagotovi, da je odpornost na prihodnje naravne nesreče ob pričakovanih vplivih podnebnih sprememb (npr. povečanju pogostosti in intenzivnosti izrednih padavin) na obravnavanem območju višja, in sicer zaradi povečanja odpornosti infrastrukture, izboljšane gradbeno-statičnega stanja stavb (odvodnjavanje, utrditev bankin, podpora konstrukciji se izvedejo tako, da se odpornost na naravne nesreče poveča, tako da prenese več padavin, plazovitosti ipd.) in izboljšane stanja vrtno-arhitekturne dediščine zaradi izvedbe ustreznih arborističnih sanacijskih ukrepov.

Sofinancira se obnova/sanacija objektov, poškodovanih ob posameznem dogodku, ki je prepoznan kot naravna nesreča velikega obsega v skladu z Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo, 90/07, 102/07, 40/12 – ZUJF in 17/14) in je za ta dogodek Vlada RS sprejela Program odprave posledic nesreče, posamezni objekt pa je opredeljen s sprejetim programom. Gre za objekte lokalne infrastrukture, izvedbo geotehničnih ukrepov za zavarovanje stvari pred nadaljnjim poškodovanjem in za odpravo posledic na objektih državne infrastrukture – predvsem gre za vodotoke.

Sofinancira se odprava/sanacija posledic zemeljskih plazov, usadov in udorov ter zaščite pred padajočim kamenjem v skladu s Programom nujnih ukrepov za odpravo posledic nestabilnosti tal majhnega in srednjega obsega za leti 2020 in 2021, s katerim se je Vlada RS seznanila s sklepom št. 84300-13/2020/3 dne 12. 11. 2020.

Sofinancira se izvajanje ukrepov za odpravo posledic plazov velikega obsega v skladu z določili interventnega Zakona o ukrepih za odpravo posledic določenih zemeljskih plazov večjega obsega iz let 2000 in 2001 (Uradni list RS, št. 3/06 – uradno prečiščeno besedilo, 80/10 – ZUPUDPP in 109/12; v nadaljnjem besedilu: ZUOPZP). Ti plazovi so Stovže v Občini Bovec, Slano blato v Občini Ajdovščina, Macesnikov plaz v Občini Solčava, plaz Podmark v Občini Šempeter Vrtojba, plaz Strug v Občini Kobarid, plaz Gradišče v Občini Nova Gorica in plazi šče Šmihel v Občini Nova Gorica.

V okviru protokolov in postopkov ocenjevanja neposredne škode, ki jo povzročijo naravne nesreče, so evidentirane občine, ki so utrpeli škode, ter tudi konkretni poškodovani objekti. Predmet sofinanciranja obnove so lahko samo ob posameznem dogodku evidentirani poškodovani objekti, pri čemer lahko občina postavi prednostni vrstni red obnove. Z upravičenimi občinami se za upravičene objekte sklene pogodba o sofinanciranju v višini neto izvedbe gradbenih del, na podlagi odločitve občine o oddaji javnega naročila in v skladu z določili Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 IN 14/18; v nadaljnjem besedilu: ZJN). Občine morajo zagotoviti sredstva za izdelavo potrebne tehnične dokumentacije za obnovo ter tudi sredstva za plačilo stroškov nadzorov in plačilo davka na dodano vrednost.

Pri obnovi poškodovanih objektov vodne infrastrukture se sklene neposredna pogodba z na javnem razpisu izbranimi koncesionarji za izvajanje nalog obvezne javno gospodarske službe za posamezno porečje, kjer prednostni vrstni red obnove in nabor objektov za nujno sanacijo med vsemi poškodovanimi objekti opravi Direkcija RS za vode. Obnove objektov vodne infrastrukture med letoma 2012 in 2019 se izvajajo po principu in na način izvajanja programov odprave posledic naravnih nesreč na podlagi Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč.

Za odpravo posledic naravnih nesreč na lokalni infrastrukturi in izvedbo geotehničnih ukrepov je upravičenec občina oziroma lokalna skupnost. Za izvedbo ukrepov za odpravo posledic plazov velikega obsega je upravičenec MOP, ki v skladu z določili ZUOPZP opravlja naloge pooblaščenega investitorja države za izvedbo geotehničnih in vodnogospodarskih ukrepov. Za izvedbo ukrepov na vplivnih območjih plazov velikega obsega se dela za posamezno nalogo oddajajo z oddajo javnega naročila v skladu z določili ZJN. Na podlagi zaključenega postopka oddaje javnega naročila se z izbranim izvajalcem sklene pogodba.

Del sredstev bo namenjen organizaciji Gasilske olimpijade. Da bi zmanjšali emisije, je treba začeti pripravljati prireditve, ki so organizirane tako, da z aktivnostmi sledijo zastavljenim ciljem na področju blaženja podnebnih sprememb in torej prispevajo k zmanjšanju emisij. Gasilska tekmovanja se organizirajo in izvajajo za preverjanje in pridobitev strokovne in fizične sposobnosti gasilcev, za preverjanje psihofizične in strokovne usposobljenosti operativnih gasilcev, za spoznavanje in utrjevanje medsebojnih odnosov ter izmenjavo izkušenj. Gasilska tekmovanja spadajo med strokovno in praktično izobraževanje gasilcev.

Ukrep izvaja MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2, saj gre za prilagajanje podnebnim spremembam s krepitvijo odpornosti grajenega okolja na pričakovane vplive podnebnih sprememb z namenom preprečitve materialne škode in/ali izgube človeških življenj zaradi ekstremnih vremenskih pojavov, katerih intenzivnost je čedalje večja. Obnova poškodovanih objektov mora biti izvedena tako, da je grajeni objekt odporen na pričakovane vplive podnebnih sprememb v naslednjih tridesetih letih, kar se izkazuje z ustreznim elaboratom izračuna odpornosti načrtovane sanacije objekta na pričakovane vplive podnebnih sprememb na podlagi publikacije »Ocene podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. stoletja« (ARSO – november 2018). Obnovljeni objekt v prihodnje zaradi istega vzroka ne sme utrpeti enake škode.

5.3 CRP V3-1903 Monitoring prenašalcev vektorskih bolezni

Sredstva so namenjena sofinanciranju izvedbe ciljnega raziskovalnega projekta V3-1903 »Vzpostavitev monitoringa prenašalcev vektorskih bolezni v Sloveniji«.

Sofinancirajo se koordiniranje/vodenje projekta, izvedba načrtovanega vzorčenja prenašalcev vektorsko prenosljivih bolezni, implementacija vzorčenja prenašalcev (terensko delo), identifikacija vrst komarjev in peš

čenih muh (laboratorijsko delo), dokazovanje patogenov v prenašalcih, analiza rezultatov projekta in priprava ocene tveganja.

Projekt bo prispeval k pregledu obstoječega stanja in nadzoru nad širjenjem morebitnih porajajočih se mikroorganizmov v slovenski prostor ter hkrati zagotovil pomembne podatke o razširjenosti in sledenju gostote populacij preučevanih prenašalcev. Rezultati raziskave bodo zagotovili oceno o razširjenosti avtohtonih in tujerodnih vrst komarjev in peščenih muh v Sloveniji ter prve podatke o razširjenosti patogenih mikroorganizmov, ki bodo osnova za nadaljnje kontinuirano spremljanje prenašalcev in porajajočih se mikroorganizmov v Sloveniji. Vzpostavljen bo sistem zgodnjega opozarjanja ob pojavu novih porajajočih se patogenov v Sloveniji, hkrati pa bo izdelana ocena tveganja za vnos in izbruh porajajočih se patogenov ter tveganja, ki ga tak vnos predstavlja za zdravje ljudi.

Izvajalca projekta sta poleg Univerze v Ljubljani (Medicinska fakulteta), ki je glavni koordinator projekta, še Univerza na Primorskem (Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije) in Prirodoslovni muzej Slovenije.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

5.4 LIFE ViVACCAadapt

Sredstva so namenjena sofinanciranju izvedbe projekta LIFE ViVACCAadapt v skladu s pogodbo o sofinanciranju projekta, izbranega na podlagi javnega razpisa za odločitev o sofinanciranju projektov s programskega področja LIFE za leto 2015, ki ga je Ministrstvo za okolje in prostor objavilo v Uradnem listu RS, št. 55/2015, dne 24. 7. 2015.

Namen projekta je prispevati k prilagajanju podnebnim spremembam v kmetijstvu na območju Vipavske doline. Projekt je izvedel pilotne ukrepe za zmanjšanje rabe vode za namakanje in zmanjšanje škode zaradi močnih vetrov. V okviru projekta je bila pripravljena tudi regionalna analiza za podporo prilagajanju na podnebne spremembe ter Strategija prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe v Vipavski dolini 2017–2021. Razvit in testiran je bil sistema odločanja o namakanju z razvito aplikacijo, ki pridelovalcem, vključenim v projekt, sporoči priporočeni čas in obrok namakanja, ob upoštevanju informacije o vodozadrževalnih lastnostih tal, trenutni količini vode v tleh in potrebah rastlin po vodi glede na razvojno fazo in vremenske napovedi. Izvedeni sta bili analiza in implementacija zelenih protivetrnih pasov, ki vključujeta merjenje in analizo vetrovnih razmer in značilnosti vetrov v Vipavski dolini ter analizo vpliva obstoječih protivetrnih pregrad, izvedena pa je bila tudi zasaditev novih zelenih protivetrnih pasov na demonstracijskih območjih.

Projekt LIFE ViVACCAadapt izvaja partnerstvo pod vodstvom vodilnega partnerja Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

5.5 LIFE AMPHICON

Sredstva so v okviru sofinanciranja izvedbe projekta LIFE AMPHICON namenjena varstvu dvoživk in obnovi njihovih habitatov.

Sofinancirata se izvedba dejavnosti obnovitve ali ponovne vzpostavitve mrestišč (predvidena ureditev 130 mlak v Sloveniji) in kopenskih habitatov (predvidenih 52 ha v Sloveniji), naložb za vzpostavitev učinkovitih ukrepov za ohranjanje dvoživk na štirih najbolj problematičnih cestnih odsekih na Radenskem polju, Ljubljanskem barju in v Kozjanskem parku, ter izvedba dejavnosti za prenos primerov dobrih praks v druge dele Slovenije.

Vodilni partner projekta je občina Grosuplje, partnerji v projektu pa so Zavod za turizem in promocijo »Turizem Grosuplje« (Krajinski park Radensko polje), Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje, Javni zavod Kozjanski park, DRSI ter Center za kartografijo favne in flore.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 2. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi metodologije in kazalnikov projekta.

6 Mednarodna razvojna pomoč

6.1 Mednarodni podnebni projekti

Sredstva so namenjena sofinanciranju podnebnih projektov v partnerskih državah mednarodnega razvojnega sodelovanja na prednostnih področjih in območjih mednarodnega razvojnega sodelovanja, kot so opredeljena v Resoluciji o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 54/17) ter Strategiji mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije do leta 2030.

Sofinancirata se izvedba programa subvencij za energetske učinkovitost (termalna izolacija, energetske učinkovite okna in vrata, ogrevalni sistemi itd.) in e-mobilnost v Črni gori.

Na podlagi sporazuma o mednarodnem razvojnem sodelovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Črno goro bo sklenjena pogodba med ministrstvom in Črnogorskim Fondom za zaščito životne sredine (v nadaljnjem besedilu: Eko fond) o sofinanciranju programov Eko fonda.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 11. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi števila in namena podeljenih subvencij.

6.2 Vplačila v Zeleni podnebni sklad

Sredstva so namenjena za donacijo v Zeleni podnebni sklad (Green climate fund) s ciljem financirati projekte blaženja in prilagajanja podnebnim spremembam v državah v razvoju.

Ukrep izvaja MOP na podlagi pogodbe, ki jo pripravi Svetovna banka, ki je pooblaščenka izvajalka s strani Zelenega podnebnega sklada.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 11. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo glede na to, da donatorji v Zeleni podnebni sklad ne morejo vplivati na porabo niti slediti sredstvom, ki jih dodeljuje Zeleni podnebni sklad, posredno ovrednoteni na podlagi objavljenega poročila Zelenega podnebnega sklada o uspešnosti porabe sredstev, izvedenih projektih in o njihovih učinkih.

7 Podpora izvajanju ukrepov, strateških in izvedbenih aktov ter zakonodaje

7.1 Tehnična pomoč

Sredstva so namenjena pripravi strokovnih podlag v podporo izvajanju ukrepov, strateških in izvedbenih aktov ter zakonodaje s področja zmanjševanja emisij TGP in prilagajanja podnebnim spremembam ter ozaveščanju o podnebnih spremembah preko medijskih objav, pilotnih projektov ter ozaveščevalnih kampanij.

Financirajo se izvedba projektov in ukrepov na področju ozaveščanja, usposabljanja, izobraževanja, znanstvenoraziskovalnega dela, priprava naložbene, tehnične in druge dokumentacije, podnebnih projekcij, scenarijev, vzpostavitev metodologij, priprava strokovnih analiz, sortirnih in drugih analiz, strategij, akcijskih načrtov, ocen tveganj in drugih strokovnih podlag za načrtovanje ukrepov in instrumentov, za pripravo sprememb zakonodaje in stališč ter za presojo izvedbe in učinkovitosti oziroma učinkov ukrepov, predlogov strateških in izvedbenih aktov in stališč države.

Ukrep izvajajo MOP in organi v njegovi sestavi na podlagi objavljenih javnih naročil in javnih pozivov.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 12. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

7.2 Kritje administrativnih stroškov opravljanja nalog uradnega dražitelja pravic do emisije toplogrednih plinov

Sredstva so namenjena kritju administrativnih stroškov opravljanja nalog uradnega dražitelja pravic do emisije TGP.

Financirajo se administrativni stroški opravljanja nalog uradnega dražitelja pravic do emisije toplogrednih plinov, ki so določene v Uredbi Komisije (EU) št. 1031/2010 z dne 12. novembra 2010 o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe pravic do emisije toplogrednih plinov na podlagi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L št. 302 z dne 18. 11. 2010, str. 1), ki jih na podlagi pogodbe z MOP v skladu s 181. členom ZVO-2 opravlja Slovenska izvozna in razvojna banka, d. d. (v nadaljnjem besedilu: SID banka). SID banka je upravičena do povrnitve neposrednih in posrednih stroškov dela, materiala, storitev, amortizacije in morebitnih drugih odhodkov, ki bodo nastali pri izvajanju nalog uradnega dražitelja pravic do emisije TGP.

Ukrep izvaja MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 10. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

7.3 Kritje stroškov poslovanja Eko sklada

Sredstva so namenjena kritju stroškov poslovanja Eko sklada.

Financirajo se stroški poslovanja Eko sklada za opravljanje nalog na podlagi pogodbe z MOP, in sicer so upravičeni stroški: stroški plač zaposlenih, izdatki za blago in storitve (pisarniški in splošni material in storitve, izdatki za električno energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije, prevozni stroški in storitve, izdatki za službena potovanja, tekoče vzdrževanje, poslovne najemnine in zakupnine ter drugi operativni odhodki) ter obrabnina in nakup osnovnih sredstev.

Ukrep izvaja MOP.

Poraba sredstev je v skladu z nameni porabe sredstev iz 10. točke prvega odstavka 183. člena ZVO-2.

Učinki izvedbe ukrepa bodo ovrednoteni na podlagi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

7.4 Zakon o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov (ZUOPVCE)

Za leto 2022 so predvidena sredstva v višini 106,8 milijona EUR, ki bodo skladno s določbami Zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov (Uradni list RS, št. 29/22; v nadaljevanju: ZUOPVCE) porabljena za izplačilo solidarnostnega dodatka za odpravo energetske revščine.

Ukrep izvaja Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Poraba sredstev je v skladu z določili ZUOPVCE.

Učinke izvedbe ukrepa bo ovrednotilo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

8 Zagotavljanje skladnosti z Odločbo št. 406/2009/ES

Čeprav namerava Republika Slovenija obveznost zmanjšanja emisij TGP do leta 2020 doseči z izvedbo doma čih ukrepov za zmanjšanje emisij TGP, je v primeru njihove neizvedbe in nezagotavljanja izpolnjevanja obveznosti v posameznem letu treba zagotoviti sredstva za zagotavljanje skladnosti z Odločbo št. 406/2009/ES z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 136; v nadaljnjem besedilu: Odločba 406/2009/ES). V skladu z Odločbo 406/2009/ES bo Slovenija za zagotavljanje skladnosti lahko uporabila enote potrjenega zmanjšanja emisij (v nadaljnjem besedilu: CER) in enot zmanjšanja emisij (v nadaljnjem besedilu: ERU) oziroma enote dodeljenih količin emisij (v nadaljnjem besedilu: AEA). Enote CER ali ERU je mogoče pridobiti na trgu emisijskih kuponov, medtem ko je enote AEA mogoče pridobiti samo pri drugih državah članicah, saj zakonodaja ne predvideva posrednikov.

Ocene potrebnih sredstev še ni mogoče dati. Trenutno emisijske evidence kažejo, da Republika Slovenija letne

cilje na področju emisij TGP dosega in za zdaj tudi močno presega. Projekcije kažejo, da bo Republika Slovenija dosegla tudi cilje do leta 2020, določene na podlagi Odločbe 406/2009/ES, tj. največ 4-odstotno povečanje emisij TGP glede na leto 2005.